

تمرین اول
یات ۵۰ تا ۵۵ سوره ی قمر و آیات ۱ تا ۱۶ سوره ی الرحمن را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي
الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي
جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحْمَنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾
عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ
وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾
أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ
وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾
فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ
وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبَيِّءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ
الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبَيِّءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

تمرین دوم
آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه و شبیه نوار بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید. دقت کنید در هنگام وقف، حرکات مَیْ و مِیْ در آخر کلمات خوانده نمی شود.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید و به ترجمه ی آن ها توجه نمایید.

۱- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ

ملک ۲۹

بگو او (خدا) بخشنده است.

۲- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

بقره ۲۹

او کسی است که آفرید برای شما همه ی آنچه در زمین است.

۳- وَ سَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

نحل ۱۲

و در خدمت شما قرار داد شب و روز و خورشید و ماه را

۴- إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ

ص ۷۱

هنگامی که گفت پروردگارت به فرشتگان که من آفریننده ی بشری هستم از گِل

دانش آموزان عزیز! تمرین های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی خود و با استفاده از ترجمه ی آیات درس و دانسته های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول با دقت در کار در ترجمه ی آیات صفحه ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- الرَّحْمَنُ : ☐ بخشنده ☐ پروردگار

۲- رَبِّ : ☐ خدای بخشنده ☐ پروردگار

۳- خَلَقَ : ☐ آفرید ☐ آفریننده

۴- خَالِقِ : ☐ آفرید ☐ آفریننده

۵- اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ : ☐ روز و شب ☐ شب و روز

۶- وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ : ☐ و خورشید و ماه ☐ و ماه و خورشید

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آن ها را کامل کنید.

۱- وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ و قطعاً ... شما ... است. طه ۹

۲- قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ بگو ... هر چیز است. زعد ۱۶

۳- وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ و او (خدا) کسی است که ... و ... و ... و ... و ... را. انبیاء ۳۳

خواندن از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک دیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می خواند.

ادامه ی مراحل استفاده از قرآن کامل در کلاس درس

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

قطره اما دریا

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله:

خانه های خود را

با خواندن نماز و قرآن،

نورانی کنید.*

تمرین اول
آیات درس را برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

۱- خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

أنعام ۲ ۱

۲- اَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَاطِيعُونَ

نوح ۳

۳- اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اَتْقَاكُمْ

حُجُرَات ۱۳

۴- وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

إسراء ۷

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۷ تا ۴۰ سوره‌ی الرَّحْمَنِ را از روی صفحه‌ی بعد شبیه نوار بخوانید.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾
 مَرْجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ
 رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا الدُّوْلُو وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبَيَّءَ
 الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ
 ﴿٢٤﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَإِنَّ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى
 وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
 ﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ
 ﴿٢٩﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ
 ﴿٣١﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَمَعَشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسُ
 إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا
 لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾
 يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظُ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبَيَّءَ
 الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً
 كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ
 عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

آیات ۱۸۸ تا ۱۹۵ سوره ی اعراف را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سَتَكُنْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا
 إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا
 تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ
 دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَاحِبًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
 ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّا آتَاهُمَا صَاحِبًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
 فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيْشُرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا
 وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ
 يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ
 عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنْ الَّذِينَ تَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ
 إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
 يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ
 يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ ﴿١٩٥﴾

آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه و شبیه نوار بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید. دقت کنید در هنگام وقف، حرکات آخره و و (واو و الف کوچک) خوانده نمی‌شود.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه نمایید.

۱- وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ

حج ۷۸

و تلاش و جهاد کنید در راه خدا آن چنان که حق تلاش و جهاد اوست.

۲- قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ

اعراف ۵۹

گفت ای قوم من عبادت کنید خدا را، نیست برای شما هیچ خدایی جز او.

۳- لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ

روم ۴۵

تا پاداش دهد به کسانی که ایمان آوردند و کارهای خوب انجام دادند، از لطف و رحمتش

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- جَاهِدُوا : ☐ جهاد کنید ☐ عبادت کنید
- ۲- اُعْبُدُوا : ☐ جهاد کنید ☐ عبادت کنید
- ۳- ءَامَنُوا : ☐ انجام دادند ☐ ایمان آوردند
- ۴- عَمِلُوا : ☐ انجام دادند ☐ ایمان آوردند
- ۵- صَالِحَات : ☐ کارهای خوب ☐ کار خوب

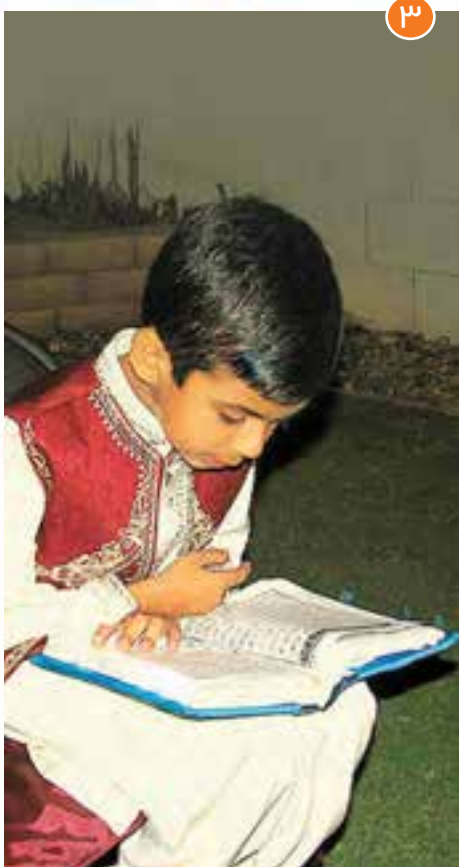
تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ ای تان را بقره ۲۱
- ۲- وَ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ و با تان و جان‌هایتان در راه ... توبه ۴۱
- ۳- وَ بَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ و بشارت ده کسانی را که و که برای آن‌ها بهشت‌هایی است. بقره ۲۱

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند.

۳

۱

۲

انس با قرآن کریم در کشورهای هندوستان ① و پاکستان ② و ③

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ
هنگامی که قرآن خوانده می شود،

فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا
به آن گوش دهید و ساکت باشید؛

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
تا لطف و رحمت خدا شامل شما شود.

سوره ی اعراف، آیه ی ۴ ۲

چو قرآن بخوانند دیگر خموش به آیات قرآن فرا دار گوش

فعالیت

- ۱- درباره ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* جامعُ أَحَادِثُ الشَّيْخِ، ج ۱۵، ص ۷

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

۱- وَءَاتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ

اسراء ۲۶

۲- وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ

انعام ۶۱

۳- وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ

حج ۴

۴- مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

بقره ۲۵۵

در عبارات تمرین بالا، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به ساکن یا تشدید بعد از

آنها، با فلش وصل کنید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۹۶ تا ۲۰۶ سوره‌ی اعراف را از روی صفحه‌ی بعد شبیه نوار بخوانید.

وَلِيَّيْ

إِنَّ وَلِيَّ* اللَّهُ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ
 ﴿١٩٦﴾ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتِطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
 وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى
 لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ
 الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِنَّمَا يَنْزَعُكَ
 مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
 فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ
 لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا
 قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَآئِرُ مِنْ
 رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ
 فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
 فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
 وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾